

[Hartling.]

selv. Der må endvidere blive lige gode muligheder på landet og i byen for at få en videreførende uddannelse.

Endelig vil vi sigte på, at eksamensskolen og den højere uddannelse ikke stilles ringere end nu, og det er min faste overbevisning, at dette mål var tilgodeset i venstres forslag, som i det hele taget foreslog en skoleordning efter disse retningslinjer. Men det forekommer mig, at også de fremsatte forslag i så høj grad bærer mærke deraf, at de for os kan være et nyttigt forhandlingsgrundlag, og derfor kan jeg sige, at vi med de nævnte mål i sigte er rede til en positiv og saglig udvalgsbehandling, idet jeg føjer til, at det er afgørende for os, at denne udvalgsbehandling bliver så grundig, at også lovens økonomiske konsekvenser bliver klart belyst. Det vil være uforsvarligt i en økonomisk usikker tid at gennemføre to så store og vidtrækkende love, før man har gjort sig omhyggelige beregninger over, hvad lovene vil medføre af ekstra udgifter. Det er ikke et snedigt påfund, det er en ansvarlig holdning; der er ikke megen stads ved at vedtage en skolelov, hvis den ikke siden kan føres ud i livet.

Det vil endvidere være af afgørende betydning for os, at udvalgsbehandlingen får et sådant forløb, at der bliver rigelig mulighed for alle interesserede parter, herunder først og fremmest lærerne fra de forskellige skoleformer, til at fremføre deres syn på de foreslåede ændringer. Det resultat, som gennemføres, må den lovgivende forsamling naturligvis tage ansvaret for; men det forekommer os selvfølgelig, at man undervejs til dette resultat tager skolens folk med i arbejdet, således at man er sikker på, at alle synspunkter har mulighed for at blive gjort gældende.

Endelig har vi forstået på den højtærede undervisningsminister, at han ønsker lovforslagene gennemført af et stort set enigt folketing. Dette vil venstre også lægge den største vægt på. Vi går altså til arbejdet positivt og sagligt, men også med den ro i sindet, som er nødvendig, hvis vi skal tale os til enighed om disse ting. Dette falder godt i tråd med, at der jo endnu er mange enkeltheder, der trænger til drøftelse. Jeg nævner forslaget bestemmelser om en teknisk linje i sidste realklasse, bestemmelserne

om realeksamens omfang, om latinprøvens bortfald ved optagelse til det sproglige gymnasium — som jeg er meget betænkelig ved — ligesom overgangen til gymnasieskolen og gymnasieskolens omfang. Dette blot som eksempler, der sammen med grundlinjerne i forslagene uimodsigeligt må kræve en omhyggelig udvalgsbehandling. Det hed sig jo nok i beretningen af 11. april 1957, at der kun stod nogle detailspørgsmål tilbage, men det er unægtelig detaljer, der griber dybt ind i skolens liv. Havde det kun været uvæsentlige detaljer, var man vel endt med en betænkning og ikke en beretning, for afgivelsen af en beretning betyder jo netop, at udvalget ikke var færdigt med sit arbejde.

Vi er indstillet på, at disse ting skal have den grundige behandling, de fortjener. Vi er ligesom undervisningsministeren ivrige for, at der opnås stor enighed om en ny lov, både herinde og ude omkring. Jeg tror, at der i dette land er så stor samstemmighed om målet, at hvis vi kan lade være at påtvinge hinanden for ensidige bestemmelser, skulle der være gode muligheder for at finde frem til et resultat, som et stort flertal kan se ført ud i livet med, om jeg så må sige, udelt glæde.

Hvidberg: Det hænder undertiden i en sag, at man hellere må sige det hele på én gang og helt umisforståeligt med det samme, og det agter jeg at gøre i dag.

Selv om man ikke skal overvurdere betydningen af de foreliggende lovforslag, som den ærede ordfører for venstre, det ærede medlem hr. Hartling, var inde på det, drejer det sig alligevel om en sag af den største alvor på grund af de uoverskuelige og skadelige følger, et fejlgreb kan få ikke blot for danske børns skolegang og uddannelse, men i virkeligheden, selv om det lyder stort at sige det, for hele dette lands fremtid.

Min opfattelse er den, at det foreliggende lovforslag om ændringer i folkeskoleloven ville, om det blev vedtaget, betegne en direkte forringelse i forhold til det, vi har nu. For det første fordi der ingen hjælp gives til de børn, der går i den såkaldte frie mellem, de bliver svigtet, og man kan nu lovgive aldrig så meget, som om de slet ikke eksisterede, de bliver dog ved med at være der alligevel. For det andet fordi